

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów.	19
Przedmowa	21

Część pierwsza ZARYS TEORII PODATKU

Rozdział I. ZAGADNIENIA OGÓLNE — ASPEKT EWOLUCYJNY KONCEPCJI PODATKOWYCH	25
1. Od arki Noego do Neumarka	25
2. Cechy wspólne koncepcji podatkowych	29
Rozdział II. POPRZEDNICY ADAMA SMITHA	31
1. Kameraliści	31
2. Fizjokraci	34
Rozdział III. MYŚL PODATKOWA ADAMA SMITHA	36
1. Wprowadzenie	36
1.1. Model dzierżawy podatkowej	37
1.2. Przemyslenia podatkowe Monteskiusza	38
1.3. Liberalizm gospodarczy	39
2. Zasady podatkowe i ich znaczenie	40
2.1. Zasada dogodności opodatkowania	40
2.2. Zasada pewności opodatkowania	41
2.3. Zasada taniości opodatkowania	42
2.4. Zasada równomierności opodatkowania	44
3. Koncepcja przerzucalności podatków	46
3.1. Przerzucanie podatku od renty gruntowej	47
3.2. Przerzucanie podatku od czynszu z domu	47
3.3. Przerzucanie podatku od zysku	48
3.4. Przerzucanie podatku od płac	49
3.5. Przerzucanie podatków od towarów konsumpcyjnych	49
4. Polityka fiskalna i jej założenia	50
5. Odniesienia do koncepcji Smitha	51

Rozdział IV. MYŚL PODATKOWA DAVIDA RICARDA	54
1. Wprowadzenie	54
2. Koncepcja przerzucalności podatków	55
2.1. Różnice pomiędzy poglądami Adama Smitha a Davida Ricarda	55
2.2. Przerzucanie podatku od renty gruntowej	56
2.3. Przerzucanie podatku od zysku	57
2.4. Przerzucanie podatku od płac	57
3. Reguła edynburska i jej znaczenie	57
Rozdział V. KONCEPCJA RÓWNEJ OFIARY FINANSOWEJ	60
1. Wprowadzenie	60
2. Zasada równości ofiar Johna Stuarta Milla	61
3. Kontynuatorzy szkoły Milla	62
3.1. Tezy Francisa Ysidra Edgewortha	62
3.2. Alternatywne reguły koncepcji równej ofiary	63
4. Wnioski	64
Rozdział VI. MYŚL PODATKOWA ADOLFA WAGNERA	65
1. Wprowadzenie	65
2. Socjalna funkcja opodatkowania	66
3. Zasady podatkowe	69
3.1. Zasady polityki finansowej	70
3.2. Zasady gospodarcze	71
3.3. Zasada sprawiedliwości	72
3.4. Zasady zarządzania podatkami	72
4. Wnioski	73
Rozdział VII. MYŚL PODATKOWA FRITZA NEUMARKA	74
1. Wprowadzenie	74
2. Zasady podatkowe Fritza Neumarka	75
2.1. Zasady fiskalno-budżetowe	76
2.2. Zasady etyczno-społeczne	76
2.3. Zasady ekonomiczne	78
2.4. Zasady techniki podatkowej	79
3. Wnioski	79
Rozdział VIII. KONCEPCJA EKWIWALENCJI A KONCEPCJA ZDOLNOŚCI PŁATNICZEJ	81
1. Wprowadzenie	81
2. Założenia koncepcji ekwiwalencji	81
3. Założenia koncepcji zdolności płatniczej	84
Rozdział IX. WSPÓŁCZESNE PROBLEMY TEORII OPODATKOWANIA W POLSCE	87
1. Wprowadzenie	87
2. System podatkowy — zasadnicze dylematy budowy	88
2.1. Docelowy model podatkowy — podstawowe kontrowersje	89
2.2. Fiskalizm a zasada sprawiedliwości	91

2.3. Wybór źródła opodatkowania	92
2.4. Opodatkowanie progresywne a opodatkowanie proporcjonalne	92
2.5. Podatki a inflacja	94
2.6. Podatki a gospodarka	94
2.7. Przerzucalność podatków	95
3. Legislacja podatkowa — poprawność procedur tworzenia prawa podatkowego	96
3.1. Aspekt międzynarodowy	96
3.2. Proces prawodawczy — zasadnicze zagrożenia	97
4. Prawo podatkowe a prawo bilansowe — zagadnienie spójności	99
5. Międzynarodowe prawo podatkowe	100
5.1. Zagadnienie harmonizacji podatków	100
5.2. Pojęcie i zakres harmonizacji — podejście doktrynalne	100
5.3. Pojęcie i zakres harmonizacji — aspekt normatywny	101
5.4. Znaczenie komisji ekspertów w procesie harmonizacji prawa podatkowego	103
5.5. Dyrektywy unijne dotyczące prania brudnych pieniędzy	104
5.6. Raje podatkowe a problem dochodów podatkowych	105
Rozdział X. POJĘCIE PODATKU	107
1. Wprowadzenie	107
2. Aspekt ustrojowy podatku	109
2.1. Konstytucja a podatki — zagadnienia ogólne	109
2.2. Podatki w polskich konstytucjach	111
3. Zasady podatkowe sformułowane przez Trybunał Konstytucyjny	115
3.1. Pozycja i znaczenie Trybunału Konstytucyjnego	115
3.2. Zasada wyłączności ustawy w kształtowaniu obowiązków podatkowych	117
3.3. Zasada zakazu retroaktywności prawa podatkowego	118
3.4. Zasada zaufania do państwa i stanowionego przezeń prawa podatkowego	120
3.5. Zasada sprawiedliwości opodatkowania	126
3.6. Zasada roczności podatku	132
3.7. Zakaz zmian prawa podatkowego w trybie przewidzianym dla ustawy budżetowej	133
4. Aspekt ekonomiczny podatku	134
5. Aspekt prawny podatku	134
6. Podatek a opłata	137
7. Konstrukcja prawna podatku	138
7.1. Podmiot podatku	138
7.2. Przedmiot podatku	139
7.3. Podstawa podatku	140
7.4. Stawki podatkowe	143
7.5. Ulgi podatkowe, umorzenia, kategorie podmiotów zwolnionych od podatku	146
8. Klasyfikacja podatków	147
8.1. Podatki przychodowe	148
8.2. Podatki dochodowe	148
8.3. Podatki majątkowe	150
8.4. Podatki konsumpcyjne	150

Rozdział XI. PRAWO PODATKOWE	151
1. Pojęcie i zakres prawa podatkowego	151
1.1. Kryteria służące wyodrębnieniu prawa podatkowego — zagadnienia ogólne	151
1.2. Kryterium przedmiotu	153
1.3. Kryterium podmiotu	154
1.4. Kryterium zasad wiodących	155
1.5. Kryterium metody regulacji	156
1.6. Kryterium funkcji regulacji	157
2. Związki prawa podatkowego z innymi gałęziami prawa	157
2.1. Zagadnienia ogólne	157
2.2. Prawo podatkowe a prawo finansów publicznych	157
2.3. Prawo podatkowe a prawo administracyjne	158
2.4. Prawo podatkowe a prawo cywilne	159
3. Proces legislacyjny prawodawstwa podatkowego — uwarunkowania polityczne i proceduralne	160
3.1. Konstytucyjny zapis o państwie prawnym	160
3.2. Aspekt kultury politycznej i prawnej	160
3.3. Aspekt proceduralny	161
3.4. Badania postlegislacyjne	163
3.5. Odpowiedzialność władzy publicznej za bezprawie legislacyjne	164
3.6. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego a prawodawstwo podatkowe	165
3.7. Prawo podatkowe — zasadnicze mankamenty	166
3.8. Standardy unijne dotyczące prawodawstwa podatkowego	167
4. Źródła prawa podatkowego	170
4.1. Zagadnienia ogólne	170
4.2. Konstytucja i jej znaczenie	170
4.3. Ustawa podatkowa i jej znaczenie	172
4.4. Międzynarodowe umowy podatkowe i ich znaczenie	174
4.5. Rozporządzenia w sprawach podatkowych i ich znaczenie	174
4.6. Akty prawa miejscowego	177
4.7. Następstwa niekonstytucyjności przepisów podatkowych	179
5. Prawo wspólnotowe jako źródło prawa podatkowego	181
5.1. Znaczenie zasady pierwszeństwa podatkowego prawa wspólnotowego i jej zakres	181
5.2. Zasada bezpośredniego obowiązywania oraz stosowania podatkowego prawa wspólnotowego	182
5.3. Przesłanki odpowiedzialności państwa za naruszenie podatkowego prawa wspólnotowego	183
6. Prawotwórstwo sądowe jako źródło prawa	184
6.1. Polskie sądownictwo administracyjne — znaczenie funkcji prawotwórczej	184
6.1.1. Niepisane źródła prawa i ich znaczenie	185
6.1.2. Konstytucyjny aspekt prawotwórstwa sądowego	187
6.1.3. Wady pozytywistycznej koncepcji źródeł prawa	190
6.1.4. Koncepcja hermeneutyki	194
6.1.5. Sędzia sądu administracyjnego a kwalifikowane ułomności prawa podatkowego	195
6.2. Orzecnicza funkcja Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	197

7. Wykładnia prawa podatkowego	200
7.1. Wprowadzenie	200
7.2. Dyrektywy interpretacyjne	201
7.3. Standardy interpretacyjne	204
7.4. Reguły intertemporalne	206
8. Etapy stosowania prawa podatkowego	209
9. Wykładnia prowsólnotowa prawa krajowego	210
9.1. Obowiązek wykładni prowsólnotowej	210
9.2. Metody wykładni stosowane przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości	212
Rozdział XII. PRAWO PODATKOWE A PRAWO CYWILNE	214
1. Wprowadzenie	214
2. Właściwość tekstu ustawy podatkowej	216
2.1. Definicje w tekście ustawy podatkowej	216
2.2. Pojęcia używane w ustawach podatkowych a pojęcia używane w prawie cywilnym	217
3. Stan faktyczny ukształtowany wolą stron umowy a obowiązek podatkowy	218
4. Obejście ustawy podatkowej za pomocą instytucji prawa cywilnego	220
5. Obejście prawa podatkowego w prawie Unii Europejskiej	223
5.1. Dyrektywa dotycząca podatku pośredniego	223
5.2. Dyrektywy dotyczące podatków bezpośrednich	223
6. Wnioski	224
Rozdział XIII. SANKCJE W PRAWIE PODATKOWYM	225
1. Wprowadzenie	225
2. Charakter prawny sankcji podatkowych	226
3. Systematyka sankcji podatkowych	227
4. Wykaz sankcji podatkowych	228
5. Sankcje podatkowe a sankcje karne skarbowe	232
6. Wnioski	233
Rozdział XIV. SYSTEM PODATKOWY	234
1. Aspekt definicyjny	234
2. Przesłanki budowy systemu podatkowego	237
2.1. Zasada trwałej wydajności podatku	237
2.2. Zasada sprawiedliwości opodatkowania	241
2.3. Filozoficzne formuły sprawiedliwości a sprawiedliwość podatkowa	242
2.4. Aspekty sprawiedliwości podatkowej	244
2.5. Sprawiedliwość opodatkowania a grupy nacisku	246
3. System podatkowy a polityk	248
4. System podatkowy a granice opodatkowania	251
4.1. Ekonomiczna absolutna granica opodatkowania	251
4.2. Ekonomicznie względne granice opodatkowania	253
4.3. Psychologiczne granice opodatkowania	257
5. System podatkowy a polityka podatkowa	258
5.1. Nauka o podatkach a polityka podatkowa	258
5.2. Przesłanki kształtowania polityki podatkowej w Polsce	259

Rozdział XV. FUNKCJE SYSTEMU PODATKOWEGO	261
1. Wprowadzenie	261
2. Funkcja dochodowa	262
3. Funkcja nefiskalna	265
3.1. Cel ekonomiczny	268
3.2. Cel społeczny	269
4. Neutralność podatkowa	269
4.1. Makroekonomiczny aspekt neutralności	270
4.2. Mikroekonomiczny aspekt neutralności	270
4.3. Neutralność a podatki bezpośrednie	271
4.4. Neutralność a podatki pośrednie	271
5. Wnioski	271
Rozdział XVI. POSTAWY WOBEC OPODATKOWANIA	273
1. Wprowadzenie	273
2. Mentalność podatkowa	274
2.1. Mentalność podatnika	274
2.2. Mentalność organów podatkowych	278
3. Moralność podatkowa	281
3.1. Prawo naturalne	281
3.2. Doktryna pozytywistyczna	282
3.3. Polityka podatkowa a moralność podatkowa	283
3.4. Moralność podatkowa a świadomość prawna	283
3.5. Moralność podatkowa a autorytety	285
3.6. Moralność podatkowa a badania empiryczne	286
4. Opór podatkowy	288
4.1. Raje podatkowe	290
4.2. Doradca podatkowy	294
4.3. Czyny niedozwolone a obowiązek podatkowy	297
4.4. Pranie pieniędzy a opodatkowanie	298
4.5. Szara strefa a opodatkowanie	299
4.6. Przerzucanie podatku	300
5. Wnioski	301

Część druga CZĘŚĆ OGÓLNA POLSKIEGO PRAWA PODATKOWEGO

Rozdział XVII. EWOLUCJA REGULACJI PODATKOWYCH W POLSCE	305
1. System podatkowy I Rzeczypospolitej	305
1.1. Okres państwa patrymonialnego	306
1.2. Okres monarchii stanowej i Rzeczypospolitej szlacheckiej	307
1.3. Reformy podatkowe końca XVIII wieku	311
2. System podatkowy II Rzeczypospolitej	314
2.1. Unifikacja systemu podatkowego	314
2.2. Państwowy podatek dochodowy	314
2.3. Państwowy podatek przemysłowy	317
2.4. Opodatkowanie majątku	319
2.5. Opodatkowanie pośrednie	319

2.6. Ordynacja podatkowa z 15 marca 1934 roku	322
3. System podatkowy Polski Ludowej	331

Rozdział XVIII. ZAGADNIENIA OGÓLNE ORDYNACJI PODATKOWEJ 335

1. Ogólne prawo podatkowe	335
2. Kodyfikacja prawa podatkowego a Ordynacja podatkowa	336
3. Struktura Ordynacji podatkowej z 1997 roku	338
4. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Ordynacji podatkowej	341
5. Podmioty stosunków prawnopodatkowych	346
5.1. Strony stosunku prawnopodatkowego	346
5.2. Instytucje rozszerzające zakres podmiotowy stosunku prawnopodatkowego	356

Rozdział XIX. ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE W ŚWIETLE ORDYNACJI PODATKOWEJ 362

1. Obowiązek podatkowy i zobowiązanie podatkowe	362
2. Powstawanie zobowiązań podatkowych	366
3. Wygasanie zobowiązań podatkowych	368
3.1. Zagadnienia ogólne	368
3.2. Zapłata podatku	370
3.3. Potrącenie	373
3.4. Przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych	375
3.5. Umorzenie zaległości podatkowej i odsetek za zwłokę	376
3.6. Zaliczenie nadpłaty na poczet zaległości podatkowych lub bieżących zobowiązań podatkowych	382
3.7. Zaniechanie poboru podatku	385
3.8. Przedawnienie zobowiązania podatkowego	386
4. Odpowiedzialność podatnika, płatnika i inkasenta za zobowiązania	389
5. Następstwo prawne	393
5.1. Rodowód i rodzaje sukcesji uniwersalnej	393
5.2. Sukcesja uniwersalna w prawie podatkowym do 1997 roku	394
5.3. Rodzaje i przyczyny przekształceń podmiotów gospodarczych	395
5.4. Następstwo prawne podmiotów gospodarczych	396
5.5. Następstwo prawne spadkobierców	399
6. Odpowiedzialność osób trzecich	401
6.1. Zasady ogólne odpowiedzialności osób trzecich	401
6.2. Zasady odpowiedzialności podatkowej poszczególnych kategorii osób trzecich	404
7. Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych	409
7.1. Zabezpieczenie na majątku podatnika	409
7.2. Hipoteka przymusowa	411
7.3. Zastaw skarbowy	412

Rozdział XX. POSTĘPOWANIE PODATKOWE W ŚWIETLE ORDYNACJI PODATKOWEJ 414

1. Ogólne postępowanie administracyjne a postępowanie podatkowe	414
1.1. Ogólna charakterystyka	414
1.2. Modele prawne postępowania podatkowego	417
2. Zasady ogólne postępowania podatkowego	419

2.1. Istota zasad ogólnych postępowania podatkowego	419
2.2. Treść zasad ogólnych postępowania podatkowego.	421
3. Postanowienia ogólne postępowania podatkowego	433
3.1. Właściwość organów podatkowych	433
3.2. Wyłączenie organu podatkowego lub pracownika organu podatkowego.	438
3.3. Strona postępowania podatkowego	440
3.4. Termin	443
3.5. Doręczenia pism procesowych i wezwania	447
4. Postępowanie podatkowe przed organem pierwszej instancji	450
4.1. Wszczęcie postępowania	450
4.2. Postępowanie wstępne	452
4.3. Dowody i postępowanie dowodowe	454
4.4. Zawieszenie postępowania, udostępnianie akt	465
4.5. Akty kończące postępowanie.	467
4.6. Koszty postępowania	472
5. Zwyczajne i nadzwyczajne środki zaskarżenia	473
5.1. Odwołanie i postępowanie odwoławcze	473
5.2. Zażalenie	478
5.3. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	479

Rozdział XXI. PRZYMUSOWE WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ PODATKOWYCH

1. Istota postępowania przymusowego	484
2. Ewolucja stanu prawnego	486
3. Zasady postępowania egzekucyjnego	489
4. Podmioty postępowania przymusowego	492
5. Przebieg postępowania egzekucyjnego w sprawach zobowiązań podatkowych	496
5.1. Czynności procesowe	496
5.2. Środki zaskarżenia	497
5.3. Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego	502
5.4. Wstrzymanie postępowania egzekucyjnego.	503
5.5. Koszty egzekucyjne	504
6. Środki egzekucji zobowiązań podatkowych	505
7. Postępowanie zabezpieczające w sprawach zobowiązań podatkowych	509
8. Współpraca międzynarodowa w przymusowym wykonaniu zobowiązań podatkowych	512

Rozdział XXII. SĄDOWA KONTROLA ORZECZEŃ W SPRAWACH PODATKOWYCH PRZEZ SĄDY ADMINISTRACYJNE

1. Organizacja, właściwość i zakres działania sądów administracyjnych	515
1.1. Istota i ewolucja sądownictwa administracyjnego	515
1.2. Konstytucyjne uwarunkowania reformy sądownictwa administracyjnego	521
1.3. Nowy ustrój i organizacja sądownictwa administracyjnego w Polsce	523
1.4. Właściwość sądów administracyjnych	527
2. Tryb sądowej kontroli spraw podatkowych	533
2.1. Zasady ogólne postępowania sądowoadministracyjnego	533
2.2. Przebieg postępowania sądowoadministracyjnego	535
2.2.1. Legitymacja do złożenia skargi sądowej	535

2.2.2. Wymogi formalne skargi sądowoadministracyjnej	537
2.2.3. Przebieg postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym	539
2.2.4. Środki odwoławcze od orzeczeń wojewódzkich sądów administracyjnych	548
Rozdział XXIII. PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA PODATKOWE.	551
1. Przestanki zmian w prawie karnym skarbowym	551
2. Przestępstwa a wykroczenia skarbowe	553
2.1. Słowniczek i jego znaczenie	553
2.2. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe	554
2.3. Zasada terytorialności	556
2.4. Reguły intertemporalne	556
2.5. Zasady sądowego orzekania za przestępstwa i wykroczenia skarbowe	557
3. Przestępstwa skarbowe — zagadnienia ogólne	558
3.1. Kary	558
3.2. Środki karne	559
3.3. Środki zabezpieczające	559
3.4. Przedawnienie przestępstw	560
4. Wykroczenia skarbowe — zagadnienia ogólne	560
4.1. Kara	561
4.2. Środki karne	561
4.3. Ustanie karalności	561
5. Zaniechanie ukarania sprawcy	561
5.1. Czynny żal	562
5.2. Dobrowolne poddanie się odpowiedzialności	563
5.3. Odstąpienie od wymierzenia kary lub środka karnego	565
6. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom podatkowym i rozliczeniom z tytułu dotacji lub subwencji	565
6.1. Zagadnienia ogólne	565
6.2. Systematyka przestępstw i wykroczeń podatkowych	566
7. Odpowiedzialność podmiotu zbiorowego	568
8. Kodeks karny skarbowy a standardy Unii Europejskiej	570
9. Wnioski	571

Część trzecia CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA POLSKIEGO PRAWA PODATKOWEGO

Rozdział XXIV. PODATKI POŚREDNIE	575
1. Podatek od towarów i usług	575
1.1. Wprowadzenie — aspekt ewolucyjny	575
1.2. Konstrukcja prawna podatku	577
1.2.1. Zakres przedmiotowy i miejsce świadczenia czynności	577
1.2.2. Zakres podmiotowy	580
1.2.3. Obowiązek podatkowy	581
1.2.4. Podstawa opodatkowania	582
1.2.5. Stawki podatku oraz odliczenia i zwroty podatku	583

1.2.6. Procedury szczególne	586
1.2.7. Zapłata podatku i terminy	587
1.3. Wnioski	587
2. Podatek akcyzowy	588
2.1. Wprowadzenie — aspekt ewolucyjny	588
2.2. Konstrukcja prawna podatku	591
2.2.1. Zakres przedmiotowy	591
2.2.2. Zakres podmiotowy	593
2.2.3. Obowiązek podatkowy	593
2.2.4. Stawki podatku i podstawa opodatkowania	595
2.2.5. Zwolnienia w podatku akcyzowym i ich zakres	596
2.2.6. Procedura zawieszenia poboru akcyzy oraz składy podatkowe i zabezpieczenie akcyzowe	597
2.2.7. Procedura przemieszczania wyrobów akcyzowych z zapłaconą akcyzą	599
2.2.8. Obowiązek oznaczania znakami akcyzy	600
2.3. Wnioski	601
3. Podatek od gier	601
3.1. Wprowadzenie	601
3.2. Konstrukcja prawna podatku	602
3.2.1. Zakres przedmiotowy	602
3.2.2. Zakres podmiotowy	604
3.2.3. Podstawa opodatkowania	605
3.2.4. Stawki podatku	606
3.2.5. Dopłaty	606
3.3. Wnioski	607
Rozdział XXV. PAŃSTWOWE PODATKI BEZPOŚREDNIE	608
1. Podatek dochodowy od osób fizycznych	608
1.1. Charakter podatku od osób fizycznych	608
1.2. Konstrukcja prawna polskiego podatku dochodowego od osób fizycznych	620
1.2.1. Podstawa prawna	620
1.2.2. Zakres podmiotowy	622
1.2.3. Zakres przedmiotowy	626
1.2.4. Zwolnienia od podatku	630
1.2.5. Podstawa opodatkowania	633
1.2.6. Ulgi w podatku	639
1.2.7. Skala podatkowa	642
1.2.8. Prorodzinność podatku	644
1.2.9. Technika poboru podatku	646
1.3. Uprozczone formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych	648
1.3.1. Uwagi ogólne	648
1.3.2. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	650
1.3.3. Karta podatkowa	652
1.3.4. Zryczałtowany podatek dochodowy od przychodów osób duchownych	653
2. Podatek dochodowy od osób prawnych	654
2.1. Charakter podatku dochodowego od osób prawnych	654

2.2. Konstrukcja prawna polskiego podatku dochodowego od osób prawnych	657
2.2.1. Podstawa prawna	657
2.2.2. Zakres podmiotowy	658
2.2.3. Zakres przedmiotowy	660
2.2.4. Podstawa opodatkowania i stawki podatkowe	663
2.2.5. Technika poboru podatku	664
Rozdział XXVI. PODATKI LOKALNE	666
1. Podatek rolny	666
1.1. Charakter podatku rolnego.	666
1.2. Konstrukcja prawna podatku rolnego.	668
1.2.1. Podstawa prawna	668
1.2.2. Zakres podmiotowy	669
1.2.3. Zakres przedmiotowy	670
1.2.4. Zasady ustalania	671
1.2.5. Zwolnienia i ulgi	672
2. Podatek od spadków i darowizn	674
2.1. Charakter podatku od spadków i darowizn	674
2.2. Konstrukcja prawna podatku od spadków i darowizn	676
2.2.1. Podstawa prawna	676
2.2.2. Zakres podmiotowy	676
2.2.3. Przedmiot podatku i zwolnienia przedmiotowe	679
2.2.4. Podstawa opodatkowania i stawki podatkowe	681
2.2.5. Ulgi w podatku	682
2.2.6. Technika poboru podatku	683
3. Podatek od nieruchomości	684
3.1. Charakter podatku od nieruchomości	684
3.2. Konstrukcja prawna podatku od nieruchomości	686
3.2.1. Podstawa prawna	686
3.2.2. Zakres podmiotowy.	687
3.2.3. Przedmiot podatku i zwolnienia przedmiotowe	688
3.2.4. Podstawa opodatkowania i stawki podatkowe	690
3.2.5. Technika poboru podatku	691
4. Podatek od czynności cywilnoprawnych	691
4.1. Wprowadzenie	691
4.2. Konstrukcja prawna podatku od czynności cywilnoprawnych	693
4.2.1. Podstawa prawna	693
4.2.2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy	694
4.2.3. Podstawa opodatkowania i stawki podatkowe	696
4.2.4. Technika poboru podatku	697
5. Podatek leśny	698
6. Podatek od środków transportowych	700
7. Podatek od posiadania psów	703
Rozdział XXVII. OPODATKOWANIE W STOSUNKACH Z ZAGRANICĄ	705
1. Prawne środki harmonizacji podatków	705
1.1. Wprowadzenie	705
1.2. Akty prawnie wiążące	705

1.2.1. Dyrektywy i ich znaczenie	705
1.2.2. Rozporządzenia i ich znaczenie	708
1.2.3. Decyzje i ich znaczenie	709
1.3. Akty prawnie niewiążące	709
1.4. Cicha harmonizacja i jej znaczenie	709
2. Założenia podatku od wartości dodanej	710
2.1. Podstawy prawne	710
2.2. Przedmiot opodatkowania	711
2.3. Zakres podmiotowy	712
2.4. Stawki podatku	712
2.5. Zasady zwrotu i odliczania podatku	713
2.6. Szczególne zasady opodatkowania	714
3. Założenia podatku akcyzowego	714
3.1. Podstawy prawne	714
3.2. Zakres przedmiotowy	715
3.3. Obowiązek podatkowy	715
3.4. Zasady zwrotu podatku	716
3.5. Zwolnienia od podatku	716
4. Podwójne opodatkowanie dywidend	717
4.1. Wprowadzenie	717
4.2. Zakres podmiotowy	717
4.3. Metody eliminowania podwójnego opodatkowania	718
4.4. Wnioski	719
5. System podatkowy dla fuzji i podziałów	719
5.1. Wprowadzenie	719
5.2. Zakres zastosowania	719
5.3. Zasady opodatkowania	721
5.4. Wnioski	722
6. Odsetki i należności licencyjne	722
6.1. Wprowadzenie	722
6.2. Definicje i ich znaczenie	722
6.3. Zakres podmiotowy	723
6.4. Zakres przedmiotowy	724
6.5. Wnioski	725
7. Korekta zysków przedsiębiorstw powiązanych	725
7.1. Wprowadzenie	725
7.2. Zakres podmiotowy Konwencji	726
7.3. Tryb postępowania przy korekcie zysków przedsiębiorstw powiązanych	726
7.4. Znaczenie Komisji Doradczej	727
7.5. Wnioski	728
8. Umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania	728
8.1. Wprowadzenie	728
8.2. Podwójne opodatkowanie w stosunkach międzynarodowych	728
8.3. Zapobieganie podwójnemu opodatkowaniu	730
8.4. Umowa Modelowa i jej znaczenie	731
8.4.1. Zagadnienia ogólne	731
8.4.2. Zakres podmiotowy	732
8.4.3. Zakres przedmiotowy	733
8.4.4. Metody zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu	733
8.4.5. Źródło dochodu a zasady opodatkowania	733
8.5. Wnioski	735

9. Wzajemna pomoc administracyjna w sprawach podatkowych	736
9.1. Wprowadzenie	736
9.2. Zakres stosowania wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych	736
9.3. Formy pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych	738
9.3.1. Wymiana informacji	738
9.3.2. Pomoc w egzekucji roszczeń podatkowych	740
9.3.3. Dostarczanie dokumentów	742
9.4. Postanowienia dotyczące wszelkich form pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych	742
9.5. Wnioski	744